

A víz és gőze

Ha pedig e tért a gőzre nézve még egyszer akkorára tesszük. a vízből még egyszer annyi gőz fejlődik ki, mely az előbbivel egyenlő feszerejű és sűrűségű lesz. A gőznek tehát minden hőmérsékletre nézve szabatosan meghatározott legnagyobb feszereje és sűrűsége van, melyet mindig elér, mégpedig az üres, vagy légritkult térben hamarább, mint a léggel töltöttben, ha a gőztermző anyag elegendő mennyiségű. Schirckhuber Móricz: Elméleti és tapasztalati természettan. Pesten, 1851.

Ismertesse a párolgás jelenségét! Térjen ki annak bemutatására, hogy milyen tényezőktől függ egy folyadék párolgásának sebessége! A párolgás jelenségét és a párolgás sebességét befolyásoló tényezőket értelmezze az anyag részecskemodelljének segítségével! Adja meg a párolgáshő fogalmát és mértékegységét! Mutassa be, hogyan következtethetünk a párolgáshő mértékéből arra az átlagos energiára, amely ahhoz szükséges, hogy egyetlen részecskét kiszakítsunk a folyadékból! Ismertesse az abszolút és a relatív páratartalom fogalmát! Miért ajánlott télen a fűtött szobában vizet párologtatni? Mutassa be a harmatképződés folyamatát.

(2012. május)

Megoldás:

A párolgás jelenségének ismertetése:

1 pont

A párolgás sebességét befolyásoló tényezők bemutatása:

4 pont

(Hőmérséklet, a párolgó felület nagysága, anyagi minőség, a gőztér relatív páratartalma, légmozgás. Ez utóbbi kettő nem választható el teljesen egymástól, az is elég, ha a vizsgázó az egyikre kitér.)

A párolgás sebességét befolyásoló tényezők értelmezése részecskemodellel:

3 pont

(A folyadékrészecskék átlagos energiája, a visszaesapódó részecskék számának csökkenése)

A párolgáshő fogalma és mértékegysége:

1+1 pont

Egy részecske kiszakításához szükséges energia kiszámítási módjának megadása:

2 pont

(Konkrét számításra nincs szükség, csak az elv: a párolgáshőt el kell osztanunk az egy kilogramm anyagban megtalálható részecskék számával, ami az anyag moláris tömegéből és az Avogadro-számból kiszámítható.)

Az abszolút és a relatív páratartalom fogalmának kifejtése:

2 pont

A fűtött szobában a párologtatás szükségességének indoklása:

2 pont

A harmatképződés bemutatása:

2 pont

Összesen

18 pont